

Pravěké nálezy v jeskyni Pekárně (1881).

Josef Pokorný

Překladačem této práce je externí spolupracovník SE – 3

MUDr. Jiří URBAN

[Signatura originálu v Moravské zemské knihovně v Brně : DEP 5209 – 0010.215]

Mittheilungen der anthropologischen Gesellschaft in Wien

Svazek X., 1881, číslo 10-12, vyšlo dne 10. března 1881.

Strana 347 a 348.

Název originálu: Prähistorische Funde in der Pekárna – Höhle in Mähren.

Drobnější zprávy

2.

Dr. Jindřich W a n k e l

P R A V Ě K É N Á L E Z Y V J E S K Y N I P E K Á R N Ě N A M O R A V Ě ¹⁾

V jedné malé jeskyni v údolí Hády na Moravě, jménem Pekárna, otevřel se mnou spřátelený pan K n i e s, student z Líšně, kulturní vrstvu z doby sobí a sdělil mně to s pobídkou, abych nález dále sledoval. Poté, co jsem obdržel od velebné dómské kapituly v Brně, na jejímž území jeskyně leží, právo, jediný a sám, s vyloučením každé jiné osoby, prozkoumat jeskyni, zabýval jsem se tam delší dobu vykopávkami, pokud mně to dovolovaly moje pracovní povinnosti, a sice s následujícím výsledkem. Ve dvou třetinách metru hloubky se rozprostírá asi 25 milimetrů silná kulturní vrstva, sestávající se z popela, černozemě, rozbitých kostí koně, soba, sněžného zajíce, polární lišky a tu a tam kostí nosorožce, které jsou promíchány se stovkami rozbitých kamenných nástrojů, nožů a sekyr atd. z pazourku, achátu, jaspisu, heliotropu a horského křišťálu, dále vyřezávaných kostí, sobího paroží, harpun atd. Bylo to bezpochyby tábořiště člověka z paleolitické doby, z tak zvané doby sobí, avšak výskyt střepů nádob, často ornamentovaných, nezhotovených na hrnčířském kruhu, prozrazuje, že patřilo mladší době sobí, kdy si již člověk zhotovoval nádoby.

To by bylo všechno jistě zajímavé, ale přece však ne podivné, protože již téměř ve všech zemích byly takové sobí stanice objeveny. Co ale dodává tomuto objevu a nálezu takový zájem, je výskyt železného nože, ležícího uprostřed mezi pazourky a kostmi v neporušené vrstvě. Horník, který jej našel, jej v mé přítomnosti a v přítomnosti ještě druhého horníka vyzvedl z vrstvy, kde zůstal jeho otisk. Poté, co jsem to místo pečlivě prozkoumal a přesvědčil jsem se, že se nůž nemohl dostat do té kulturní vrstvy dodatečně, neopomněl jsem, abych o tom nenechal udělat notářský zápis, který je každému k nahlédnutí. Výskyt tohoto železného nože v neporušené kulturní vrstvě z paleolitické doby je sice tak překvapující a ojedinělý, že se potom, co je známo z pravěkých dějin, pokusím předpokládat, že 1. doba sobí nespadá ve střední Evropě tak daleko dozadu, jak se soudí, a 2. železný nůž se mohl dostat k lidu v Pekárně obchodním spojením z Asie, kde už před touto dobou železo znali. Bohužel mně bylo v mých dalších výzkumech bráněno, přičemž velebná dómská kapitula přiznala právo kopat v jeskyni ještě jednomu, a ten poslední si to, co jsme já a pan Knies objevili a odkryli, ukořistil pro sebe, aniž by mně o tom podal zprávu.

1) Oesterreichische ärztliche Vereinszeitung, IV. ročník, čís. 23, strana 195.

Závěrečná poznámka překladatelů: text této práce použil Jindřich Wankel zčásti ve své knize *Obrazy z Moravského Švýcarska a jeho minulosti*; II. vydání, Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, Okresní muzeum v Blansku, 1988, kapitola 33., strana 227 a 228.

Z německého originálu: *Prähistorische Funde in der Pekárna-Höhle in Mähren*, který vyšel ve Vídni roku 1881 časopise *Mittheilungen der anthropologischen Gesellschaft in Wien*, X. svazek, v čísle 10 – 12, které vyšlo dne 10. března 1881, přeložili PhDr. Vratislav Grolich a MUDr. Jiří Urban.

Zrcadlí server:

www.SPELEOZAHADY.cz